

WEWNĘTRZNY SYSTEM ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA [WSZJK] w Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkole Wyższej

1. Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 14 marca 2003 roku o *stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie z dnia 29 września 2011 roku w *sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej* (Dz. U. Nr 207, poz. 1232).
4. Rozporządzenie z dnia 5 października 2011 roku w *sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 131).
5. Statut Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkoły Wyższej w Siedlcach.

2. Cele

1. Zapewnienie wypełniania przez uczelnię wszystkich wymagań formalnych wynikających z ustaw, rozporządzeń i przepisów wewnętrznych.
2. Zapewnienie jak najlepszych efektów kształcenia prowadzących do uzyskania przez absolwentów uczelni umiejętności i kompetencji zawodowych zgodnych z potrzebami rynku pracy.
3. Doskonalenie procesu kształcenia i umiejętności dydaktycznych.
4. Przestrzeganie prawa autorskiego i zapobieganie plagiatom.
5. Mobilizowanie kadry naukowo-dydaktycznej do podnoszenia kwalifikacji i ciągłego rozwoju.
6. Budowanie systemu wartości całego środowiska uczelnianego (nauczycieli, pracowników administracji i studentów) opartego na zasadach etyczno-moralnych.
7. Zapewnienie współpracy z otoczeniem zewnętrznym i reagowanie na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.
8. Wykorzystywanie wniosków z oceny jakości, a w szczególności wyników monitorowania losów absolwentów do modyfikacji programów kształcenia i poprawy jakości ocenia.

3. Organizacja

1. Dla realizacji zadań związanych z jakością kształcenia powołane są:
 - Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UK ds. JK);
 - Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia (WK ds. JK);
 - Uczelniane Biuro ds. Jakości Kształcenia (UB ds. JK).
2. W skład **Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia**, powoływanej przez Rektora na okres kadencji władz uczelni wchodzi:
 - Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia jako przewodniczący;
 - trzech nauczycieli akademickich, powołanych z ogólnym zachowaniem zasady reprezentatywności dyscyplin naukowych, w tym co najmniej jeden z nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego;
 - jeden student wskazany przez samorząd studencki.

3. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia jest organem niezawisłym, pełni funkcję kontrolno-opiniującą zgodnie z zasadą obiektywizmu i legalizmu. Swoje stanowisko w formie sprawozdań i opinii przedstawia bezpośrednio Rektorowi.
4. Do zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia należą:
 - 1) opracowanie szczegółowej procedury i harmonogramu realizacji zadań związanych z oceną jakości kształcenia,
 - 2) opracowanie wzorów ankiet, kwestionariuszy, formularzy i innych dokumentów przeznaczonych do przeprowadzania badań wśród, studentów, absolwentów, nauczycieli akademickich, pracodawców i interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,
 - 3) nadzorowanie badań jakości prowadzonych przez Uczelniane Biuro ds. Jakości Kształcenia.
 - 4) analiza wyników badań, sporządzanie zestawień, porównań, opracowań statystycznych i tabelarycznych, diagramów, wykresów oraz publikacja wyników badań,
 - 5) sporządzanie rocznego sprawozdania na koniec każdego roku akademickiego ze stanu jakości kształcenia na uczelni i publikowanie jego wyników,
 - 6) przedkładanie Rektorowi wniosków płynących z ww. sprawozdania oraz propozycji działań w zakresie poprawy jakości kształcenia, a w szczególności:
 - a) wnioskowanie zmian w programach studiów;
 - b) wnioskowanie zmian efektów kształcenia;
 - c) wnioskowanie zmian sposobów prowadzenia zajęć dydaktycznych, zasad odbywania praktyk oraz zasad dyplomowania;
 - d) wnioskowanie zmian w minimach kadrowych.
5. **Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia** funkcjonują w podstawowych jednostkach organizacyjnych i podejmują działania na rzecz zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w danej jednostce w ścisłej współpracy z Uczelnianą Komisją ds. Jakości Kształcenia.
6. W skład Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia wchodzi, powoływani przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej na okres kadencji władz uczelni:
 - Przewodniczący Komisji;
 - Przedstawiciele nauczycieli akademickich jednostki, po jednym z każdego kierunku studiów;
 - Przedstawiciel studentów, wskazany przez Samorząd Studencki.
7. Do podstawowych zadań Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia należą:
 - 1) sporządzanie raportu z oceny kierunku studiów własnej jednostki organizacyjnej, zgodnie z procedurą i wytycznymi Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia;
 - 2) opracowywanie i przedstawianie radzie podstawowej jednostki organizacyjnej propozycji działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia;
 - 3) wnioskowanie zmian programów nauczania na podstawie wyników monitorowania losów absolwentów;
 - 4) wnioskowanie zmian sposobów prowadzenia zajęć dydaktycznych w celu uzyskania większej efektywności procesu kształcenia;
8. Przewodniczący Wydziałowych Komisji składają roczne sprawozdania z wynikami swoich działań na ręce przewodniczącego Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.
9. **Uczelniane Biuro ds. Jakości Kształcenia** zapewnia obsługę administracyjną Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia, przeprowadza badania zgodnie z ustaloną procedurą i harmonogramem, przy użyciu narzędzi badawczych (ankiet, kwestionariuszy, formularzy) oraz zbiera dane z systemów informatycznych i dokumentacji przebiegu studiów. Uzyskane i przetworzone dane przekazuje przewodniczącym komisji.
10. Decyzje w sprawie jakości kształcenia podejmuje Rektor i Senat.

4. Zadania

1. Podstawowym zadaniem WSZJK jest ciągle badanie, analiza, ocena i monitorowanie zmian jakości kształcenia w uczelni oraz przedkładanie rezultatów tych czynności władzom uczelni i społeczności akademickiej do praktycznego wykorzystania.
2. Szczegółowe zadania WSZJK obejmują następujące zagadnienia:
 - 1) ocenę związku kierunku studiów ze strategią rozwoju uczelni i z jej misją;
 - 2) analizę i ocenę stopnia zgodności efektów kształcenia opracowanych w uczelni dla każdego kierunku studiów z efektami kształcenia opisanymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla odpowiedniego obszaru wiedzy;
 - 3) analizę oraz ocenę przebiegu realizacji programów kształcenia, w tym stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia oraz sposobów weryfikacji stopnia ich osiągnięcia;
 - 4) analizę sposobu przypisywania punktów ECTS do poszczególnych modułów kształcenia w programie, w tym udziału studentów w tym procesie;
 - 5) analizę i ocenę prawidłowości przypisania punktów ECTS do poszczególnych modułów kształcenia, uwzględniając między innymi wyniki ww. analizy oraz miejsce i rangę modułu w programie kształcenia;
 - 6) analizę i ocenę procesu dydaktycznego, a w szczególności ocenę: zasad realizacji zajęć i oceniania studentów, praktyk zawodowych, prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego;
 - 7) ocenę spełniania wymagań dotyczących minimum kadrowego i kwalifikacji nauczycieli akademickich, dla każdego kierunku studiów;
 - 8) ocenę poziomu zasobów do nauki (m.in. biblioteki, dostępu do zalecanych źródeł informacji, komputerów z dostępem do Internetu) oraz środków wsparcia dla studentów (np. opieki naukowej czy konsultacji, zajęć wyrównawczych, biura karier) z wykorzystaniem ankiet nauczycieli akademickich i studentów;
 - 9) analizę oceny nauczycieli i uczelni przez studentów z wykorzystaniem anonimowych ankiet przeprowadzanych wśród studentów;
 - 10) analizę zasad wspierania studentów w procesie kształcenia;
 - 11) analizę oceny uczelni i efektów kształcenia przez absolwentów oraz pracodawców;
 - 12) ocenę współpracy z otoczeniem społeczno – gospodarczym, w tym analizę stopnia dostosowania efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy;
 - 13) wykrywanie plagiatów;
 - 14) wspieranie studentów w procesie kształcenia.

5. Procedura i przebieg oceny jakości kształcenia

1. Ocenie podlega każdy zakończony rok akademicki.
2. Ocena jakości kształcenia musi odnosić się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego oddzielnie dla każdego kierunku studiów.
3. Ocenę jakości kształcenia w uczelni przeprowadza się na poziomie podstawowych jednostek organizacyjnych (wydziałów) oraz uczelni.
4. WK ds. JK przeprowadzają badania polegające na ankietowaniu, prowadzeniu wyliczeń, zestawień, i etc. każdego kierunku studiów prowadzonego na wydziale. Z przeprowadzonych badań sporządzają raporty, które w terminie do 30 października przedstawiają UK ds. JK.
5. UK ds. JK może zarządzić dodatkowe badania, zażądać dodatkowych dokumentów lub przeprowadzić we własnym zakresie czynności sprawdzające.
6. Wyróżnia się następujące etapy oceny:
 - 1) Ocena programów kształcenia, a w ramach których ocenia się: koncepcję kształcenia, kierunkowe efekty kształcenia, plany studiów i programy przedmiotów. Jeśli z poprzedniego roku była ocena pozytywna, a w ostatnim roku nie wprowadzono zmian

można ten etap pominąć.

- 2) Ocena procesu realizacji programu kształcenia. Celem tej oceny jest ustalenie jak przebiega w praktyce realizacja kształcenia. W ramach tego etapu ocenie podlegają:
 - a) plany studiów i harmonogramy zajęć, bada się czy sporządzono plany oraz rozkłady i jak są one realizowane;
 - b) realizacja efektów kształcenia, czy zostały opracowywane przez nauczycieli akademickich sylabusy z poszczególnych przedmiotów i czy są one realizowane;
 - c) realizacja koncepcji kształcenia, na podstawie sylabusów, efektów kształcenia, czy była prowadzona hospitacja zajęć i jakie są jej wyniki;
 - d) sposób prowadzenia i dokumentowania zajęć dydaktycznych, w jaki sposób są one dokumentowane i jak rozliczane;
 - e) zasady organizacji i przebieg praktyk zawodowych, czy są one realizowane zgodnie z regulaminem i programem, jakie efekty pozwalają osiągnąć;
 - f) zasady oceniania studentów, czy opracowano procedury oceniania studentów w sposób zapewniający ocenę realizacji zamierzonych efektów kształcenia; (bada się prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, czy podczas oceniania uwzględniano konieczność konsekwentnego stosowania kryteriów, przepisów i procedur);
 - g) prace dyplomowe i egzamin dyplomowy (bada się przestrzeganie zasad dotyczących przygotowania prac dyplomowych, opiniowanie i zatwierdzanie tematów prac dyplomowych z uwzględnieniem profilu absolwenta, celów, treści i metod kształcenia na danym kierunku studiów, jak weryfikowano wiedzę, umiejętności i kompetencje zakładane w efektach kształcenia, oceny (recenzje) pracy dyplomowej przez promotora i recenzenta, przestrzegania przepisów prawa autorskiego (kontrola antyplagiatowa).
- 3) Ocena minimum kadrowego – ocena nauczycieli akademickich prowadzona jest dwutorowo, zarówno przez odrębnie powołane komisje ds. oceny nauczycieli, które oceniają nauczycieli stosownie do zakresu ich obowiązków dydaktycznych, organizacyjnych i dorobku naukowego-badawczego, jak i UK ds. JK, która ocenia minimum kadrowe oraz realizację programu kształcenia. W ocenie uwzględnia się wyniki z hospitacji zajęć i wyniki z anonimowego ankietowania studentów;
- 4) Ocena bazy dydaktycznej i biblioteki. Podczas oceny warunków studiowania i warunków socjalnych studentów zwraca się szczególną uwagę na zasoby biblioteki i czytelní, analizę wyposażenia sal wykładowych, ćwiczeniowych i laboratoriów oraz pomoc socjalną dla studentów.
7. Oceny osiągniętych efektów kształcenia dokonuje się poprzez sprawdzenie, czy dokonano weryfikacji efektów kształcenia:
 - a) po zakończeniu nauki przedmiotu/modułu;
 - b) po odbyciu praktyk;
 - c) w procesie dyplomowania;
 - d) po uzyskaniu opinii od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych;
 - e) na podstawie wyników uzyskanych z monitoringu losów absolwentów.
8. UK ds. JK na podstawie raportów WK ds. JK sporządza sprawozdanie i przedstawia go Rektorowi w terminie do 30 listopada.
9. Od oceny zawartej w raporcie UK ds. JK Rektor może zwrócić się do UK ds. JK z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie lub zażądać dodatkowych badań lub dokumentów.

6. Dokumentacja z przebiegu oceny jakości kształcenia

1. Ocena jakości kształcenia dokumentowana jest w formie sprawozdań, raportów, opinii i wniosków.
2. Sprawozdanie z przeprowadzonej oceny jakości kształcenia na uczelni sporządza UK ds. JK, (wzór sprawozdania stanowi załącznik nr 1).

3. Raport z oceny jakości kształcenia na kierunku sporządza WK ds. JK (wzór raportu stanowi załącznik nr 2).
4. Do raportu dziekan załącza opinię dotyczącą oceny efektów kształcenia, sporządzoną przez zespół nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego określonego kierunku studiów (formularz opinii stanowi załącznik nr 3).
5. Opinię o której mowa w pkt. 4 zespół przedkłada na koniec roku akademickiego radzie wydziału.
6. Rektor może zażądać od UK ds. JK, a dziekan od WK ds. JK opinii na temat zagadnień lub problemów dotyczących jakości kształcenia. Jeżeli nie wyznaczono terminu, to komisje sporządzą taką opinię w terminie 30 dni od dnia żądania.
7. Zarówno WK ds. JK, jak i UK ds. JK mogą sporządzać z własnej inicjatywy wnioski dotyczące poszczególnych zagadnień lub problemów z zakresu oceny jakości kształcenia i przedkładać je odpowiednio dziekanom lub rektorowi.
8. Ocena realizacji programów kształcenia dokonywana jest na podstawie analizy:
 - 1) sylabusów i matryc pokrycia efektów kierunkowych z modułowymi.
 - 2) prowadzonych przez nauczycieli akademickich dzienników zajęć dydaktycznych (wzór dziennika stanowi załącznik nr 4);
 - 3) sprawozdań nauczycieli akademickich z realizacji projektów (wzór sprawozdania stanowi załącznik nr 5);
 - 4) protokołów z hospitacji zajęć (wzór protokołu z hospitacji stanowi załącznik nr 6);
 - 5) wyników kontroli protokołów ocen z zaliczeń i egzaminów;
 - 6) prac pisemnych z egzaminów i zaliczeń oraz projektów;
 - 7) struktury ocen z sesji egzaminacyjnej i egzaminu dyplomowego;
 - 8) przebiegu praktyk (wzór ankiety z oceny przebiegu praktyki zawodowej kierunkowej stanowi załącznik nr 7);
 - 9) oceny zasad dyplomowania, egzaminu dyplomowego i prac dyplomowych;
 - 10) anonimowych ankiet z oceny wykładowców przeprowadzonych wśród studentów (wzór ankiety stanowi załącznik nr 8);
 - 11) anonimowych ankiet z oceny procesu i jakości kształcenia przeprowadzonych wśród starostów (wzór ankiety stanowi załącznik nr 9);
 - 12) anonimowych ankiet z oceny procesu i jakości kształcenia przeprowadzonych wśród nauczycieli akademickich (wzór ankiety stanowi załącznik nr 10);
 - 13) sprawozdań i protokołów z funkcjonowania systemu plagiat.
9. Ocena osiągniętych efektów kształcenia dokonana jest na podstawie analizy:
 - 1) dokumentów wymienionych w ust. 4 i 8;
 - 2) oceny programu kształcenia przedmiotu/modułu, dokonywana przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia (formularz oceny stanowi załącznik nr 11);
 - 3) anonimowych ankiet przeprowadzanych wśród absolwentów (wzór ankiety stanowi załącznik nr 12 i oświadczenie absolwenta o wyrażeniu zgody na udział w badaniach stanowi załącznik nr 13);
 - 4) anonimowych ankiet przeprowadzanych wśród pracodawców (wzór ankiety stanowi załącznik nr 14);

7. Nadzór

Nadzór nad funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Collegium Mazovia sprawuje Rektor.